

Marjolein Schouten: de jaren 1980-1990, the Golden Decade

De Kunstenaarsvereniging Woerden werd opgericht in 1969 en timmerde midden zeventiger jaren onder leiding van Harco Fellingner¹ driftig aan de weg. De stevige discussies die men toen voerde met de gemeente gingen voor een groot deel over subsidie en over een goede huisvesting. Onderwerpen die lang binnen de vereniging hebben gespeeld.

De kunstenaarsvereniging was toen een kleine club met jonge kunstenaars van naam, onder anderen Herman Prins, Jan Vermaat, Leo Borsboom, Gerrit en Nico van Esterik², Hans van Ommeren en het oudste lid was de Kamerikker Ad van der Woude. Die was met 66 jaren echt de onbetwiste nestor van het gezelschap. De club was klein en soms liep het niet altijd soepel. Er was weleens gedoe rond een expositie³ en na tien jaar zat de vereniging een beetje in een dip. Een dip, die in 1979 door Jan Vermaat vakkundig werd opgevangen.

Marjolein

En hier begint het verhaal van Marjolein Schouten. Ze was samen met Puck Sluijs enthousiast gemaakt over de mogelijkheden die Jan Vermaat bood in zijn gehuurde atelier in Kamerik⁴. Je kon daar tekenen en schilderen naar model. Ton Vermaat, de vrouw van Jan, was het eerste model van de Kunstenaarsvereniging. De groep die Marjolein zich herinnerde, bestond uit elf leden.

Een eigen gebouw

Er zat door de inzet van Jan Vermaat een enorme energie in de groep. Het belangrijkste was tekenen naar model, bijeenkomsten in het café bij Jan Dolderman, beschilderen van schuttingen, muren en plafonds. Het meest geliefde model was opa Wortman, die 100 jaar oud, die door Puck Sluijs naar binnen werd gelokt om model te zitten bij portrettekenen.

Er kwamen meer leden, ook Jan Huffener sloot zich aan en de ruimte in Kamerik werd te klein. De gemeente wilde de vereniging wel tegemoet komen als men er voor zorgde een rechtspersoon te zijn met echte statuten. Dat bood inderdaad perspectief, want op 10 oktober 1981 schonk de gemeente een gebouwtje in het Brediuspark met de ingang aan de Oudelandseweg. Jan Vermaat was officieel huurder, maar de leden betaalden allemaal mee.

Het was het begin van tien mooie jaren met als startpunt een expositie in het stadsmuseum met oa Leo Borsboom, Armand Gods, Paula Pak, Marjolein Schouten, Hetty van Wijk met aquarellen, wandkleden, etsen, tekeningen en schilderijen⁵.

Kunstklaas en open atelier

Kunstklaas was in 1980 een eigen activiteit van de vereniging om rond Sinterklaas met een groep kunstenaars werk te maken dat voor een aantrekkelijke prijs als sinterklaascadeau kon worden verkocht aan het winkelenpubliek. Het werd een groot succes. Een succes dat tot 1987 vijfmaal werd herhaald.

werken aan Kunstklaas

¹ Harco Fellingner, 1926 Rotterdam, was met Cees Andriessen en Jan Vermaat een van de oprichters van de Kunstenaarsvereniging Woerden. Harco was teken- en schilderleraar op de Minkema.

² Woerdense Courant 6 januari 1972 met uitgebreid achtergrondartikel over de gebroeders Nico en Gerrit van Esterik

³ Expositie oktober 1975 in het gemeentemuseum.

⁴ Van Teijlingenweg 109a

⁵ Tentoonstellingsagenda van het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie 1981

De vereniging was midden tachtiger jaren bekend geworden in Woerden, ze stond open voor de woerdenaren en de vereniging begon te groeien. De vereniging telde zelfs schrijvers en dichters en men lonkte al naar muzikanten.

Het verenigingsgebouw werd met eigen werk prachtig ingericht. De groep organiseerde ook open Ateliers om woerdenaren te interesseren om mee te doen. Marjolein vertelde: "Ballotage, dat kenden we niet, je moest de guts hebben om aan je eigen ontwikkeling te werken. Dan was je gewoon welkom. Met ballotage heb ik minder goede ervaringen en ik heb daarover een heel duidelijke mening".

De open Ateliers bleken door de afgelegen plek in het Bredius niet erg succesvol voor bezoekers, maar ze nodigden wel inbrekers uit. Matten van bouwstaal aan de binnenkant van de ramen moesten er aan te pas komen om de schatten van de kunstenaarsvereniging veilig te stellen. Echt een klus voor Leo Borsboom.

Het was de periode dat Marjolein, samen met Jan Vermaat en Jeanette Huizinga enige tijd het bestuur vormde. Marjolein weet uit die periode te vertellen dat de notulen van de vergaderingen ook naar de gemeente moesten worden gestuurd. Die moeten uit die periode wel een aardig beeld hebben van ons, vermoedt ze.

Volop exposeren

Er werd veel geëxposeerd. Solo-exposities, maar ook in verenigingsverband. Marjolein exposeerde onder meer in Harmelen, de Oogappel en in de stationsrestauratie.

Waar de kunstenaarsvereniging ook exposeerde, steeds besteedde de Woerdense Courant ruim aandacht aan de inzendingen. De grote expositie met thema's Groene Hart, Geboorte en Kinderen van 26 kunstenaars in het stadsmuseum in 1986, mocht op een stevige beoordeling rekenen door redacteur Jan van Es⁶.

1987 Puck Sluijs met een portret van Marjolein

Heel bijzonder was in 1990 de expositie naar aanleiding van Moessorgsky. Moessorgsky was hot in die tijd. Marjolein herin-

nernt zich dat nog levendig. "Koos van den Nieuwendijk, die les gaf op de LTS, had muziek van deze beroemde componist. De muziek heette 'schilderijtentoonstelling' en wij

moesten terwijl een muziekbandje draaide, inspiratie opdoen voor werk dat in het museum mocht hangen. Ik vond het maar een soort kippenballet. Ik maakte twee werken" Het werd een mooie expositie in het stadsmuseum waar tien kunstenaars aan hebben meegedaan.⁷

Ontruimen en opnieuw beginnen

"Ja, en medio 1988 besloot de gemeente plotseling dat ons gebouw moest worden ontruimd. Het was echt heel vervelend om uit het Brediuspark weg te moeten", vertelt Marjolein. Het was "the end of a decade".

Een prachtige periode kwam ten einde en men moest op zoek naar een nieuw onderkomen. De stemming in de vereniging daalde en de nieuwe voorzitter, Hanneke Romijn, deed in het net nieuw gestarte Bulletin een oproep om de wat lauwe houding te laten varen en weer een nieuw begin te maken. Om het gevoel van "een vereniging zijn" levend te houden werden "soosavonden" georganiseerd waar men elkaar regelmatig kon ontmoeten.

Eindelijk, in januari 1991 werd een gebouw aan de Van Kempensingel door de gemeente beschikbaar gesteld. Een eigen ruimte, maar veel kleiner en minder leuk dan

⁶ Woerdense Courant, 27 november 1986, Jan van Es

⁷ De Moessorgsky expositie was van 1 jan tot 18 feb 1990 in het Stadsmuseum: Geerco van Griethuizen, Dick van der Kloet, Ine de Koning, Henk Kooy, Rita Ligteringen. Koos van den Nieuwendijk, Hanneke Romijn, Marjolein Schouten, Puck Sluijs.

in het Brediuspark. Maar men was er weer. Na enkele bestuurswisselingen nam Jaap van der Vooren in 1992 het roer over. Dat was het jaar dat Marjolein minder op de club verscheen en haar lidmaatschap uiteindelijk tot 2001 omzette in een donateurschap. Niet dat de jaren na 1992 saai waren, integendeel, de onderhandelingen van Jaap van der Vooren met de gemeente om een veel betere of zelfs nieuwe locatie werden intensief gevoerd. Marjolein ging enige tijd haar eigen weg en presenteerde als kynoloog onder andere haar boekje "Pup-pie braaf".

Over de drempel van het nieuwe millennium

Pas in 2001 keerde Marjolein op aandringen van Annelies van der Sman terug als lid. In tien jaar was weer veel veranderd en die veranderingen hebben zich doorgezet. Leo Borsboom, de man van het eerste uur nam afscheid. Een nieuwe generatie trad aan. Ze herinnert zich: "George de Wrede kwam binnen, het bestuur werd vernieuwd, Bep Cherillo werd penningmeester en Bertine Oudshoorn werd secretaris". Op initiatief van de gemeente kwam er in 2007 een verrassende verhuizing naar de Havenstraat. Dat gaf een enorme impuls aan de kunstenaarsvereniging die inmiddels Kunstkring was gaan heten. Er was werkruimte en een eigen galerie. Tot de gemeente een aantal jaren later er onverwacht weer een stokje voor stak en de Kunstkring weer moest verhuizen. Daarover meer in de volgende editie van deze miniserie.

Marjolein ziet de Kunstkring als een plezierige vereniging met een ruime en stabiele huisvesting in Kamerik. "We zijn op dit moment weer heel actief, er wordt veel georganiseerd en de leden hebben er duidelijk plezier in". Wel ziet ze dat er veel nieuwe leden bij gekomen zijn die ze nog lang niet allemaal kent.

werk van Marjolein: Puck en Ina, collages in een fotoportret

Vorig jaar is Marjolein weer eens "helemaal terug naar af" gegaan. Waren het eerder getekende en geschilderde portretten, nu houdt ze zich bezig met fotocollages, fotoshoppen, met de iPad tekenen en ze denkt er sterk over om maar eens bij de fotogroep op de maandag aan te sluiten.

Marjolein bedankt.